درباره توازن بازارهای جهانی

ماههای اخیر تحلیلهای مختلفی را درخصوص آثار و پیامدهای این امر بر کشورهای تولیدکننده و مصرف کننده به دنبال داشته است. در این بین نين به عنوان كشورى كهاز لحاظ اقتصادى درحال نوسعه محسوب شُده و مصُرف انرژی آن روزبه روز درحال افزایش است، نقش قابل توجهی در توازن . با پیوستن این کشور به ســازمان تجارت جهانی درســال ۲۰۰۱، عامل افزایش حدود ۲۰ دلاری قیمت هر بشکه نفت و رســیدن آن به ۱۰۰ دلار بود. در آن دوره، میزان تقاضای نفت چین معادل تقاضا در ژاپن و انگلیس افزایش یافت و همین امر

بازارهای ُنفُت راُبه شدت تحت تأثیر قرار داد. چیس درسال ۲۰۱۳ آمریسکا را بهعن پیسی درسس ۱۰۱۱ مرید دار به عنسوان بزرگترین واردکننده سیوختهای مایع پشت سر گذاشته بود. بنابراین، میزان مصرف چین در . بود. بنابراین، میزان مصرف چین در ــــالهای آینده، عامل بسیار مهمی در خصوص عیین قیمت نفـت خواهد بـود. در عین حال، ناهش بهای نفت می تواند آثار مثبت و پیامدهای منفی متعددی برای اقتصاد چین در بر داشته باشد. نوشتار حاضر ضمن بررسی عامل تاثیر گذار رشد اقتصادی چین در افزایش مصرف انرژی، ر کر کر کرد به راهبردانرژی این کشــور و همچنین ســودو زیانهای کاهش قیمت نفت بر اقتصاد این کشور

رشداقتصادى ومصرفانرزى

در تاریخ محسوب می شُـود. رُشداقتصادی چین در بحران مالی سال ۱۹۹۷ آسـیاو بحران شدید مالى جَهَان در سمال ٢٠٠٨، بدونَ أُسميب باقى ماند. همچنین در پی اصلاحات بازار در این کشور (ازسال ۱۹۸۰)، رشداقتصاد پکن هفت برابر شده

ىرىغ صنعتى شدن چين در دهه گذ نیاز اُین کشور به انرژی رانیز چند براُبر کرده است. به نحوی که مجموع مصرف انرژی چین نسبت به سال ۲۰۰۰، با رشدی سه برابری در سال ۲۰۱۲ مواجه بوده است. این رشد شامل همه منابع انرژی ر . . . ر بود و به موازات آن که چین به دومین اقتصاد بزرگ بهان تبدیل شده، مصرف انرژیهای نظیر زغال سنگ،سنگ آهن وهمچنین نفت و گاز نیز در این کشور افزایش یافته است. در طول سی سال منتهی به سال ۲۰۱۲، مصرف نفت چین از یکمیلیون و ۴۰۰هزار بشـکه در روز به ۱۰میلیون و ۲۰۰هزار ، سور بست دارورید ، سیبیون و بشکه، مصرف سالانه گاز طبیعی از ۲۰۰۰میلیارد فوت مکعب بــه ۵ تریلیــون و ۲۰۰میلیارد فوت مکعب و مصرف زغال ســنگ از ۲۷۲میلیون تن مخعب و مصرف زعال سنت از ۱۲ میلیون بن درسال ۱۳ ۲۰ ۲۸ میلیون تی افزایش یافته است. چین درسال ۲۱ ۲۰ ۲۸ میلیون و ۱۳ هزار تی نفت خام بـه ازرش ۲۱۹ میلیساردو ۶۰۰ میلیون دلار وارد کردو با پیشــی گرفتن از آمریکا به بزر گترین

وارد کردو بهیستی طرسی را سرید به برر طریق وارد کننده نفتجهان تبدیل شد. در حال حاضر، اگر چه چین دارای ذخایر اثبات شده ۱۶ میلیار دبشکهای نفت است، اما این مقدار قط ۲/۳درصد کل ذخایر دنیا را در بر می گیرد؛ در حالی که این کشور به تنهایی ۲۲درصد کل ر کی ہے۔ جمعیت دنیا را در اختیار دارد و روزانه عمیلیون بشکه نفت خام وارد می کند که ۶۰درصد میزان . مصرفراتشکیل می دهد. طبق گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا، انتظار

میرود که چُین در سال ۲۰۲۰، نسبّت به سال ۲۰۱۲ روزانه ۳میلیون بشکه نفت بیشتر مصرف کند که این میزان، یکچهار مرشد تقاضای جهانی --- یں ہرت ہے ۔ . . . دربازہ زمانی یادشدہ رابہ خُوداختصاص میدھد ر . ر ر کی. این امر حکایت از وابستگی پکن به انرژی تولیدی ین در سایر کشــورهاو همچنین تحولات بازارهای جهانی آنرژی دارد.ضمن آن که پیش بینی می شود تقاضای چین به انرژی سریع تر از دیگر اقتصادهای ، ناچار است بیش از پیش متکی بــهُ واردات نفت

بسند براساس آمار ارایه شده از سوی موسسه اقتصادی آکسـفورد، بر آورد می شـود که ظرف دهه آینده کشــور چین ۷درصدرشد کند و در یک دهه پس از آن نیز این رشد ۵/۹درصد باشد. این روند-چین را ر می ایر سی در در مقام سریع ترین کشور از لحاظ رشداقتصادی در میان بزر گترین اقتصادهای جهان باقی نگاه خواهد داشت که رشد آن دو برابر میانگین جهانی رشد یعنی رقم ۲۴ در صداست. اگر چه به دلیل تغییرات زیرساختی در چین، احتمال می رود رشد اقتصادی ایُنُ کشــور دُر آینده تااندازهای کُمتُر باشد، بااین وجود حتی اگر رشــداین کشــور ۲۰ تا ۳۰درصد هم كمتراز پيش بيني ها باشد، باز هم اين كشور با

، سود کشورهای مصرف کننده است. اما واقعیت استراتژیانرژیچین

. ندود ۱۷ میلیارد دلار هزینه واردات نفت را در چین کاهش داده است. همچنین پیش بینی می شود،اگر کاهش تنفت از ۲۰ تا ۵۰درصد دیگر ادامه یابد،رشداقتصادی چین بین ۱/۴ تا ۱/۳۶درصد ال ۲۰۱۵ میسلادی ر فزایـش خواهد یافـت. این ت که در سه ماهه اولُ سـال ۲۰۱۴ مُيــلادي نوليد ناخالص داخلي چين ر " از ۷٫۵ درصدی کـه پیـش بینی میشد بـه ۷٫۴درصد رکورد کاهش یافته بود کـه رکورد پایینی طی چندسال گذشته

____ پایین ترین رقم رشــد سالاته خود در ۲۵سال گذشته را

باعث انحاد قیمتهای کاذب و غیر واقعی شیود، هم به کشورهای تولیدکننده و هم به کشورهای مصرف کننده، آسیب میرساند و اقتصاد آنها را با چالشهایی مواجه خواهد کرد. در مورد چین نیز، به نظر می رسد در حالی که کاهش قیمت انرژی مے تواند در کو تاممدت به سود این کشور باشد، اما در درازمدت ضررهایی رابرای اقتصاد چین در پی

كُاهش قيمت اترژى دست كم سه پيامد مثبت

محســوب می شد. همچنین چین در سه ماهه پایانی سال ۲۰۱۴، عملکــرد اقتصـــادی ناامیدکننسدهای داشست

ثبتُ كرُد.اطلاعات رسمي ُحاكي از آن است كه ـــود بخش صنعت چین در ماه نوامبر ۲۰۱۴ با ۴٫۲درصد کاهش به ۶۷۶٫۱۲میلیار دیوآن (معادل ۱۰۸٫۸۵ میلیارد دلار) رسیده است. این کاهش از ماه اوت ســـال ۲۰۱۲ تا پایان سال ۲۰۱۴ بی سابقه بوده است. بنابراین کاهش قیمت نفت در شرایطی به کمک اقتصاد این کشــور آمده است که اقتصاد . چین درسال ۲۰۱۴ عملاباً رکود مواجه بود. از این پین درسال حاضر کاهش هزینه تولید که بواس كُاهش قيمت نفّت ايجاد شَـده، مي تواند موجب فزایشرشداقتصادی چین گردد.

ر. معضلات دیرینه چین به بحث انجام اصلاحان

شرابط را برای اصلاح مکانیز م قیمت گذاری آن فراهم کرده است و دولت چین می تواند در این زمینه، تصمیمات و اقدامات عملی اتخاذ کند. با . تُوجه به آن که بخشُ انرژی چین از انحصار دولتی رنج می برد، لذا تا زمانی که قیمت نفت بالا باشد، ين شركت ها تمايلي به اصلاح ندار ند؛ اما در شرايط یں فعلی با کاهش قیمت نفت، دولت چین می تواند در جهت اصلاح بخش انرژی گام بردارد. بنابراین کاهش قیمت نفت، شُرایط را برای به منظور اجرای اصلاحات لازم در درُحالُ حاضر كاهش قيمً

نحیرهسازی استراتژیک چین یا ظرفیتهای ذخیرهسازی ی مرکزی آن اطلاعات زیادی در دست نیست، اما به نظر میرس كاهـش قيمت نفـت، يكن را مجاب کرده کـه از فرصت به دسـت آمده، نهایت استفاده رابېسرد.براين اسساس به نظر مىرسد چين پس از پايان فاز نخست افزايش ذخيرهسازى ســـر ر۔ ۲۰۰۹، هم اکنــون درحال پر کردن فاز دوم این ذخیر مسازی ســـتراتژیک اســت. حجــم ذخیرهسازی نفت خام چین، اكنونُ معــُادل ٣٠ روز واردانًا نفت خام این کشور برآورد میشود. این در حالیست ـه چیـن قصـدداردحجم

تحقیقاتی «تامس ون رویترز» در تازهترین برآورد خود، مجموع واردات نفت خام چیسن را برای خُستین بار در آخُرین ماه ســال ۲۰۱۴، بیش از ۳۱میلیون تن (بیش از ۲میلیون بشــکه در روز) ۱ امیلیون بن اییش از میلیون بند. خد در روز) اعلام کرد که در مقایسه با بر آورد ماهانه پیش از آن ۱ درصد افزایش نشان می دهد. این مسأله نشان می دهد که چین به الطف پایین آمدن فیمت نفت و دو بر ابر شدن مازاد آن درسال ۲۰۱۴ میلادی، ذخیر دسازی استر اثر یک نفت خام خود رانسبت به

واردات افزایش دهـد. آژانس

قبل تأبیش از ۲ برابر افزایش داده است. همان گونه که گفته شد، با آن که کاهش قیم جهانی نفت در کوتاهمدت برای چینی ها سودآور است، اما در دراز مدت می توانداین کشـور را با

چالشهایی مواجه کند که از جمله مهمتریر . واردز براشاره کرد ۱- جایگزینی واردات به جای تولید ملی: کاهیش قیمت جهانی نفت در درازمدت باعث می شود هزینه تولیدکنندگان نفت چین

كمااينكه يسساز كاهش بهاى نفت، شركت " بروچاینا» که تولیدکننده اصلی نفت و گاز در چین است و مالکیت برخی پالایشگاههای این کیوں کشور را به عهده دارد، رسما اعلام کرد که میزان تولید خود رااز میدان نفتی «داکینگ» در استان «هیلونگ جُیانگ» کاهش می دهد. در حالی این شرکت قرار است تولید این میدان نفتی را به میزان یک میلیون و ۵۰۰هزار تن کاهش دهد به بیرس پاکستیرس و سنسرر می عسی که ظرفیت تولید آن در ۷سال گذشته ۴۰میلیون تن در سال بوده است. ظاهرا شرکت پتروچاینا که یک چُهارم از نیاز نفتی چُین را تأمین می کندو در ۲۷سال گذشته سالیانه به اندازه ۵۰میلیون تن نفت تولید کرده است، قصد دارد میزان تولید نود را تاسُــال ۲۰۲۰ میلادی به ۳۲میلا کاهش دهد از نظر مدیران این شــر کت، کاهش میزان تولید با توجه به افت جهانی قیمت نفت، اقدامی عاقلاته است؛ چرا که واردات برای این کشــور به صرفه تر اسـت. با این حال جایگزینی واردات به جای تولید ملی می تواند در درازمدت برای صنعت نفت چین مشکلاتی بوجود آور دو این کشور را صددرصد به واردات نفت متکی کند چنین امری در صورت نوسان مجدد و افزایش ناگهانی قیمت نفت می تواند دارای تبعات امنی

رفتن بازار كالأهاى چينى: باوجود آن كه در كوتاهمدت چين از كاهش بهاى نفت سودمى بردو ر بی ر تر بی کرد در این کشور کاهش این امر می تواندهزینه تولیدرادر این کشور کاهش دهد، اما در دراز مدت بخش مهمی از بازار کالاهای مصرفی خُود رااز دست می دهد؛ زیرا کشورهای تولیدکننده نفت با کاهش در آمد مواجه می شوند و تُوان خريد آنها كاهش مي يأبد بي شــك چنين ری می تواند در مسراودات بازرگانی آنها با چین ایر بسسزایی بگذارد. بنابراین چین نیز همچون كشورهاى توليدكننده نفت از پايين بودن قيمت

سرری و چیستاریدی عیبرد.

۳- متضرر شدن شرکتهای نفتی:

شرکتهای نفتی چینی برای تأمین تقاضای روبه

رشد این کشور از سال ۲۰۱۱، ۲۷ میلیارد دلار در داراییهای جهانی انرژی سرمایه گذاری کردهاند. هم اکنون چین دربیش از ۴۰ کشور جهان در این زمینه فُعالیت و حدود ۷ درُصداز تولیُدنفت جهانی را کنترل می کند. با این حــال کاهش بهای نفت

ے چین تاثیر ُ بگذار د و آنها را بــا چالش مواجه کند؛ زیرا کاهش بهای نفت، مزیت سرمایه گذاری در ریر پروژههای بزرگ را از بین می برد و چنین اهدافی دیگر برای شرکتهای چینی سوداً ورنخواهند بود. علاوه براین کاهش قیمت نفت باعث بروز مشکلات بسیاری در کشورهای تولید کننده می شود و این امر می تواند امنیت و ثبات آنها را با چالش مواجه کند. چنین امری باعث تردید شرکتهای بزرگ برای سرمایه گذاری های کلان می شود. چنانکه در ارکی گذشته نیزبارها شرکتهای نفتی چینی نارضایتی خود را از وجود موانع سرمایه گذاری در کشورهای

سياسى مانند سودان، عراق، سوريه وليب امنیتُانرژیجایگزینکاهش،قیمت

واُقَع، با تغییرُ چشمُاندازِ آتی بازارهای انرژی، امورُ مالی، سیاستهای پولی و اهماف ژئوپلتیکی کشورهای سراسرجهان تغییر چشمگیری خواهد کردو در این بین چین نیز بافرصتهاو چالشهای مختلفی مواجه خواهد شــد. زیرا چین از یک سو ، مصرف روزافزون خــود مى تواند تأثير زیادی بر قیمتها در بازار جهانی داشسته باشد و ــوی دیگر، از روند کاهش قیمت نفت، منتفع ر کری به در کرار ومتضرر شــود. بر این اساس اگرچه در کوتاهمدت چین علاوه بر وار دات نفت، خرید سهام شرکتهای چین معروم روردستند، میان و تصاحب میدانهای تولیدگننده فقت در جهان و تصاحب میدانهای نفتی آنها می تواند رادحلی بسرای تأمین نیازهای خود به طلای سیاه پیدا کند، اصا در درازمدت کاهش بهای فقت می تواند تأثیر مستقیمی برر کود اقتصادی پرجمعیت ترین کشور جهان بگذارُد. به همین دلیل نیز چین بیش از آن که در پی کاهش بهای نفت و گاز باشد، دنیال تثبیت منطقی قیمت و ن امنیت عرضه انرژی است.

۔ در واقع چینی هابه خوبی آگاه هستند که کاهش رر ی بر بری به برین استفاده به تعلقی قیمت نفت می تواند در درازمدت تأثیر منفی بیشتری بر اقتصاد پرجمعیت ترین کشور جهان بگذارد. با توجه به آن که چگونگی حرکت اقتصاد . ۰٫۰۰۰ چ. ۲۰۰۰ چ. ر ۰ چین، تأثیــر قابل توجهی بر قیمت نفت درســ ۲۰۱۵ خواهد داشــت، بنابراین به نظر می رســ پکن تغییراتی در استراتژی انرژی خودایجاد کنند پکن تغییراتی در استراتژی انرژی خودایجاد کنند بهخصوص این که برای چین بیش از آن که کاهش قیمت انرژی مطرح باشد، مسأله «امنیت انرژی» یت رازی از اهمیت برخوردار است. بر این اساس رویکرد نوین پکن به مسأله انرژی بیش از آن که بر نوسان و کاهش قیمتهااســتوار باشد، بر مبنای امنیت دسترســی دایمی به انرژی بــا قیمتـهای ثابت و معقول تنظیم خواهدشد.

منبع:ایران پترولیوم

فاصله زیادی بالاتر از دیگر کشورهای جهان است و نیازمندبهانرژیخواهدَبود.

باعث بسروز دگر گونی هایی در استراتژی انرژی چین شده است. به نحوی که این کشور از یک سو . ناگزیر به افزایش تولید داخلی خود و از سوی دیگر ریر. به ســمت واردات فزاینده انرژی از ســایر کشورها حرکت کرده است. بر این اساس تولید داخلی نفت چین در سه دهه گذشـــته از رقم روزانه ۲میلیون شکه به ۴میلیون و ۴۰۰هزار بشکه افزایش یافته به یک واردکننده و درسال ۲۰۱۳ به بزرگترین واردكننده نفت درجهان بدل شد

ر بهرب المستن ۱۲درصد از این رو به رغم آن که چین باداشتن ۱۲درصد کل مصرف انرژی دنیادنقش مهمی را در بازار انرژی بازىمى كند،بااين حال نگران است كەقدر تھاي . رک ی بزرگ ورقیب مثل آمریکاوروسیه، در آینده به طور کامل امنیــت عرضه انرژی را برعهــده بگیرند. به همین دلیل تلاش می کند سهم عمده ای از بازار انرژی جهانی را بدست آورد. بر این اساس راهبرد خارجیانــرژی چین در ۴ رهیافت تنظیم شــده

۱- توسعه منابع و مسيرهاي واردائي متعدد با افزایش ُواردات نفت ُاز کشور ُهای مُخْتلف؛ ۲-افزایش واردات نفت از آفریقا، آمریکای لاتین ــير واردات انرژی از خاورمیانه به سایر

۳-ساختن انبارهای نفت بسرای بی اثر کردن منطقهای وجهانی. در مجموع به نظر می رســد تا زمانی که رش

جمعیت ورشداقتصادی چین بانرخ کنونی تداوم داشته باشد، مصرف انرژی این کشور نیز بانرخ بالاترى از ميزان فعلى افزايش خواهد يافت. بر اين ر سیاس تولید، توزیع و مصرف انرژی در چین طی سیاسهای آتی یکی از معضلات اصلی پکن خواهد ب تامین انرژی، یکی از مسائل و از این رو قیمت انرژی و نوسـانهای آن می تواند

ن مُهُمى بر آينده اقتصادى چين داشته باشدو این کشور راباسودیازیانهایی مواجه نماید. آثارمثبتومنفي كاهشقي معمولاً چنین تلقی می شـود که افزایش بهای نفت به نفع کشـورهای تولیدکننده و کاهش آن

رشد ســريع اقتصادی و افزايش مصرف انرژی به نظر می رسد که کاهش قیمــت نفت درســال ۲۰۱۴

ریسر۔۔۔۔ ۲-اصلاحــات در بخــشُ انــرژی: یکــی از

برای اقتصادچین دربر خواهدداشت: ۱ – **افزایش رشد اقتصادی**: مطابق بابر آوردها بخشانرژی این کشورمهیاکرده است.

۳- افزایـش ذخیـره

انــرژی: اگرچـه در مــورد

ذخــره ایـامــات تاکــدر میشودکه افزایش بهای نفت به نفع کشورهای تولید کننده وکاهش آن به سود کشورهای مصرف کنندهاست.اماواقعیت این است که هر گونه نوسان مقطعى يامتداوم كهباعث ایجادقیمتهای کاذبوغیر

واقعی شود،هم به کشورهای تولید کننده وهم به کشورهای مصرف کننده، آسیب می رساند واقتصاد آنهاراباچالشهایی مواجه خواهد کرد.در مورد چین نیز، به نظر می رسد در حالی که کاهش قیمت انرژی ۔ می توانددر کو تاہمدت به وداین کشور باشد،امادر درازمدت ضررها يي رابراي ر اقتصادچین در پیخواهدداشت. نخیرهسازی خود را تا حدود دخیرهسازی خود را تا حدود ۶۰۰میلیون بشکه یا ۹۰ روز

. که ۲۵درصدُ نیاز این کشــور را تأمین می کنند، افزایــش یابدو آنهــااز تولیدصرفخظــر نمایند.

سودوزيان حينازكاهش قيمت نفت

دی بی شماری برای چین باش ۲-کاهش قدرت خرید کشورها و از دست

انرژیٌسودچندانزیادینمیبُرد

